

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Antoni
Nazwisko: Heda-Szary
Nazwisko rodowe: Heda
Miejsce urodzenia: Małomierzyce
Data urodzenia: 11-10-1916
Imię ojca: Jan
Imię matki: Antonina
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta kontrolne sprawy agenturalnego rozpracowania krypt. „Zbrodniarze” nr rej. 4661. Sprawę prowadził od 10.10.1946 Wydz. III WUBP w Kielcach. Antoni Heda-Szary został objęty rozpracowaniem po uzyskaniu przez UB informacji agenturalnej o istnieniu na terenie kraju organizacji występującej przeciwko funkcjonariuszom aparatu bezpieczeństwa oraz prowadzącej „wrogą propagandę”. Prowadzenie sprawy zakończono w związku ze skazaniem ww. na karę dożywotniego więzienia oraz rozbiem dowodzonego przez niego oddziału. Sprawę zakończono 19.11.1956, materiały złożono do archiwum Sekcji „C” WUBP w Kielcach pod sygnaturą 2002/K. Potem materiały przekazano do Wydziału I Departamentu III MBP, a następnie Wydziału V Departamentu III KdsBP.	IPN BU 0608/29 (2202/K).	
Teczka zawiera dokumentację fotograficzną. Wśród materiałów zgromadzono: "Fotografie przedstawiające członków nielegalnych organizacji" z lat 1946-1948 zgromadzone przez WUBP w Gdańsku. W materiałach znajduje się fotografia A. Hedy z podpisem "Szary".	IPN Gd 04/105 t. 1 (55/2).	
Akta Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Kielcach z lat 1947-1950 w sprawie Edward Nadarkiewicz ps. "Narew" podejrzanego z art. 86 § 2 KKWP, tj. o to, że po wyzwoleniu nawiązał kontakt z Antonim Hedą ps. "Szary" i z jego polecenia przeprowadził wywiad w Kielcach w celu rozbięcia miejscowego więzienia w 1945 roku.	IPN Ki 30/491 (Pr II 277/50).	

Akta śledztwa prowadzonego przez Wydział Śledczy WUBP w Kielcach od 6.08.1948 przeciwko A. Hedzie-Szaremu. Ww. został oskarżony m.in. o działalność w „nielegalnej organizacji mającej na celu obalenie przemocą ustroju Państwa Polskiego od stycznia 1945”, atak i rozbicie więzienia w Kielcach w nocy z 4 na 5 sierpnia 1945, „dokonanie zamachów na pracowników WUBP w Kielcach 4.08.1945”, „zlecenie zabójstw osób lojalnie ustosunkowanych do ówczesnego ustroju Państwa Polskiego”, przechowywanie bez zezwolenia władz broni. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Kielcach z 4.01.1950 skazany na karę śmierci. W dniu 10.03.1950 Najwyższy Sąd Wojskowy dokonał zmiany kwalifikacji prawnej czynu. W wyniku decyzji prezydenta RP z dnia 5.04.1950 karę śmierci zamieniono na karę dożywotniego pozbawienia wolności. Zwolniony z więzienia w 1956 roku.

IPN Ki 013/699 (877/III).

Akta Prokuratury Rejonowej w Kielcach. Ww. występuje w zeznaniach Edwarda Nadarkiewicza składanych na okoliczność rozbicia więzienia w Kielcach w dniu 4.08.1945 roku. W aktach znajdują się protokoły przesłuchań A. Hedy „Szarego” z 5.09.1949 i 17.05.1949 roku.

IPN Ki 30/400 (Pr II 475/49).

Antoni Heda został zatrzymany w 1950 roku i osadzony w więzieniu w Kielcach. W dniu 6.09.1950 przewieziony z Więzienia w Kielcach do Więzienia w Rawiczu. Od 18.02.1952 osadzony w Więzieniu Warszawa I. Z dniem 16.05.1953 osadzony w Więzieniu we Wronkach. Zwolniony z więzienia 15.11.1956 roku.

IPN Po 3/37 - 38 (19/164-165), IPN Po 3/42-43, IPN Po 3/47, IPN Po 3/64, IPN Po 3/72-74, IPN Po 3/96.

Akta kontrolno-śledcze sprawy prowadzonej przez Biuro Specjalne MBP, następnie Departament X MBP w latach 1951-1953. Ww. występuje w aktach sprawy prowadzonej przeciwko Tadeuszowi Majowi. Jako komendant plutonu ZWZ pozostawał w kontakcie z ówczesnymi komendantami podobowodu „Dolina”.

IPN BU 0298/631 (805/X).

Akta kontrolno-śledcze Departamentu X MBP z lat 1951-1953. Ww. występuje w protokołach przesłuchania jako świadek. Przesłuchania dotyczą kontaktów z Eugeniuszem Iwańczykiem dowódcą plutonu ZWZ w Jasieńcu oraz Tadeuszem Łęckim ps „Orkan” - żołnierzem ZWZ.

IPN BU 0298/642 (874/X).

W materiałach znajdują się akta operacyjne. Ww. w 1945 roku będąc na terenie województwa Kieleckiego zorganizował organizację WIN, którą dowodził. Organizacja ta w okresie tym dokonała szeregu wyroków na funkcjonariuszach UBP oraz rozbiła więzienie w Kielcach. W 1949 został aresztowany i skazany przez Sąd Wojewódzki na karę śmierci lecz korzystając z prawa łaski w 1953 roku wyrok zmniejszono do 15 lat więzienia. Objęty został działaniami operacyjnymi przez Wydz. III KMO m. Łodzi po opuszczeniu w 1956 więzienia we Wronkach. Czynności te miały na celu ustalenie aktualnego miejsca pobytu A. Hedy-Szarego zamieszkałego dotychczas w Łodzi. Po ustaleniu miejsca zamieszkania A. Hedy-Szarego na terenie Warszawy działania sprawdzające zostały przerwane. Sprawę koordynował Wydz. III KMO m. Łodzi. Akta złożono do archiwum UBP m.st. Warszawy 18.12.1957 pod sygnaturą 11695/IV, następnie 18.02.1972 przeszygnowano nadając numer 3920/IV.

IPN BU 0363/451 (3920/IV).

Sprawa Ewidencyjno-Obszerwacyjna założona 7.03.1957 przez Wydział III KW MO w Kielcach pod numerem 1590, następnie od 27.10.1957 prowadzona przez Wydział III KMO m.st. Warszawy pod numerem 1198. Antoni Heda był rozpracowywany w związku z działalnością w „AK-WiN”. Według SB wywierał wpływ na byłych członków „AK-WiN”. Rozpracowanie zakończono 13.06.1960 w związku z brakiem odnotowania „wrogiej, antypaństwowej działalności” przez ww. Materiały 23.06.1960 złożono do archiwum Wydziału "C" KS MO pod sygnaturą 1668/III, następnie zmikrofilmowano – 1668/3.

IPN BU 0208/1467 (1668/III), IPN BU 01286/1418 (1668/3).

Kwestionariusz Ewidencyjny (KE) krypt. „Technik” nr rejestr. 29617 założony 2.12.1970 przez Wdział II Departamentu III MSW. Powód: „A. Heda były officer AK i dowódca organizacji WIN po wyzwoleniu aresztowany w 1948. Skazany na karę śmierci. Został ułaskawiony. Do 1956 przebywał w więzieniu. Związał się z antysocjalistycznym Ruchem Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCIO). W 1980 zaangażował się w tworzenie Kół Kombatantów grupujących byłych działaczy WIN przy >Solidarności<. W grudniu 1981 został internowany”. Od 1.10.1979 KE przekazano do Wydziału V Departamentu III MSW. Materiały 30.06.1987 przekazano do archiwum Wydziału II Biura "C" MSW pod sygnaturą 53975/II, następnie zmikrofilmowano – 53975/2.

IPN BU 0222/620 (53975/II), IPN BU 01228/1048 (53975/2).

Ww. występuje w Sprawie Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) kryptonim "Grupa", zarejestrowanej przez KM MO w Skarżysko-Kamiennej pod numerem 12526. SOS dotyczy ustalenia inicjatorów uroczystej mszy zorganizowanej w dniu 12.01.1975 roku w klasztorze oo. Franciszkanów w Skarżysku-Kamiennej w związku z rocznicą pomordowania członków organizacji konspiracyjnej "Orzeł Biały". Materiały w roku 1975 złożono do archiwum Wydziału "C" KW MO w Kielcach pod sygnaturą 2163/IV.

IPN Ki 014/1165 (2163/IV).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) zarejestrowana 30.09.1975 przez Wydział III KW MO w Radomiu pod numerem 1001. Akta dotyczą uroczystości rocznicowych i spotkania byłych żołnierzy AK w dniu 5.10.1975 w Ilży i na Piotrowym Polu. Antoni Heda-Szary występuje w aktach jako jeden z uczestników tych uroczystości. Materiały 17.10.1975 złożono do archiwum Wydziału "C" KW MO w Radomiu pod sygnaturą 08/7.

IPN Ra 08/7 (7/IV).

W aktach znajduje się Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) założona 1.10.1976 przez Wydział III KW MO w Radomiu pod numerem 1931. Akta dotyczą uroczystości rocznicowych i spotkań byłych żołnierzy AK w dniu 3.10.1976 w Ilży i na Piotrowym Polu. Antoni Heda-Szary występuje w aktach jako jeden z uczestników tych uroczystości. Materiały złożono 26.10.1976 do archiwum Wydziału "C" KW MO w Radomiu pod sygnaturą 60/IV.

IPN Ra 08/59 (60/IV).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "Zjazd" założona 23.09.1977 przez Wydział III KW MO w Radomiu pod numerem 2843. Materiały dotyczą uroczystości rocznicowych i spotkania byłych żołnierzy AK w dniu 2.07.1977 r. w Iłży i na Piotrowym Polu. A. Heda-Szary występuje w aktach jako jeden z uczestników uroczystości. Materiały 6.12.1977 złożono do archiwum Wydziału "C" KW MO w Radomiu pod sygnaturą 111/IV.

IPN Ra 08/110 (111/IV).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "Raut" założona przez Wydział III KW MO w Radomiu pod numerem 3465. Materiały dotyczą mszy św. odprawionej w intencji poległych żołnierzy AK w dniu 23.04.1978 w Siennie. A. Heda-Szary występuje w aktach jako przypuszczalny organizator uroczystości. Materiały 11.05.1978 złożono do archiwum Wydziału "C" KW MO w Radomiu pod sygnaturą 131/IV.

IPN Ra 08/130 (131/IV).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "G-1", założona 19.05.1978 przez Wydział III KW MO w Radomiu pod numerem 3567. Sprawa założona w związku z rozpowszechnianiem na terenie województwa radomskiego czasopisma "Opinia". A. Heda-Szary figuruje w aktach jako osoba, która otrzymała jeden z egzemplarzy pisma. Materiały 16.10.1978 złożono do archiwum Wydziału "C" KW MO w Radomiu pod sygnaturą 162/IV.

IPN Ra 08/161 (162/IV).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "G-11", założona przez Wydział III KW MO w Radomiu pod numerem 3929. Akta sprawy dotyczą kolportażu na terenie województwa radomskiego czasopisma „Opinia”. A Heda-Szary został wymieniony jako uczestnik uroczystości rocznicowych w dniu 27.08.1978 w Skaryszewie. Materiały 22.01.1979 złożono do archiwum Wydziału "C" KW MO w Radomiu pod sygnaturą 204/IV.

IPN Ra 08/203 (204/IV).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "Zjazd 78", założona przez Wydział III KW MO w Radomiu pod numerem 3993. Materiały dotyczące uroczystości rocznicowych i spotkania byłych żołnierzy AK w dniu 1.10.1978 w Iłży i na Piotrowym Polu. A. Heda-Szary występuje w aktach jako jeden z uczestników. Materiały 16.10.1978 złożono do archiwum Wydziału "C" KW MO w Radomiu pod sygnaturą 161/IV.

IPN Ra 08/160 (161/IV).

Ww. został internowany w ramach "Akcji Jodła" decyzją nr 39 z 13.12.1981 na zasadzie artykułu 42 dekretu o ochronie bezpieczeństwa Państwa i porządku publicznego w czasie obowiązywania stanu wojennego - prowadzenie działalności polityczno-propagandowej przeciwko ustrojowi i naczelnym organom PRL. Osadzony w Ośrodku Odosobnienia Warszawa Białołęka. Zwolniony 17.06.1982 roku.

IPN BU 448/138 (138/06/82).

Akta kontrolne śledztwa powadzonego od 10.01.1983 przez Prokuraturę Wojewódzką w Warszawie. Ww. został objęty śledztwem z uwagi na podejrzenie udziału w spotkaniach byłych działaczy NSZZ „Solidarność” zorganizowanych na terenie Ursusa w dniach 29-30.08.1982. Podejrzewany o przygotowania do planowanej w dniu 31.08.1982 manifestacji w Warszawie. Wobec zaprzeczenia obecności A. Hedy-Szarego w Ursusie przez innych uczestników zebrań oraz braku ustalenia tożsamości osoby kierującej spotkaniami, w dniu 08.08.1983 postępowanie zostało umorzone.

IPN BU 01326/117 (3001/3).

Opracowanie historyczne Wydziału "C" WUSW w Kielcach. Charakterystyka oddziału Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” pod dowództwem Antoniego Hedy ps. „Szary”, sporządzona w roku 1983 w Wydz. „C” WUSW w Kielcach. A. Heda żołnierz ZWZ-AK, pełnił funkcję komendanta Podobwođu Iłża AK. W 1945 członek organizacji „Nie” oraz Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj na terenie okręgu kieleckiego i radomskiego. Organizator akcji zbrojnych w ramach konspiracji antykomunistycznej. W dniu 04.08.1945 dowodził atakiem na więzienie w Kielcach, z którego uwolniono kilkaset osób. Aresztowany przez UB, wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Kielcach z 4.01.1950 został skazany na karę śmierci. Decyzją Prezydenta RP wyrok zamieniono na karę dożywotniego więzienia. Postanowieniem Sądu Najwyższego wyrok WSR został uchylony, jednocześnie sprawę przekazano do ponownego rozpatrzenia. W dniu 16.11.1956 A. Heda opuścił więzienie. Na mocy wyroku Sądu Wojewódzkiego dla m.st. Warszawy z 20.03.1959 został skazany na 8 lat więzienia przy czym Sąd uznał karę za odbytą.

IPN BU 0173/24 (Charakterystyka nr 33), IPN Ki 022/23.